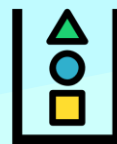

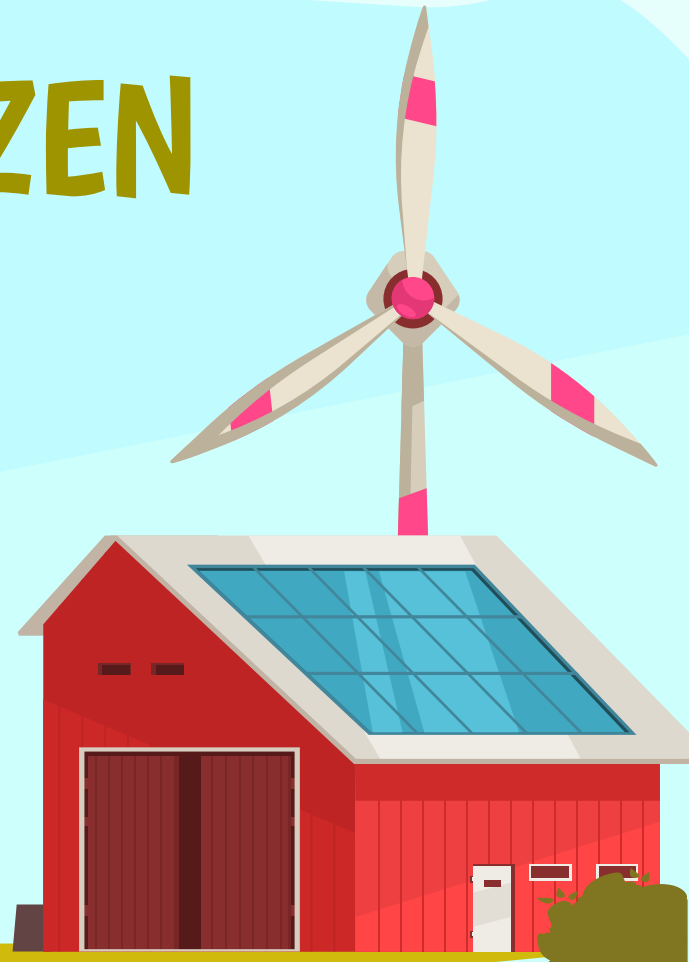
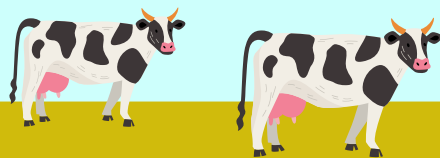
BARAZKIAK EZAGUTZEN

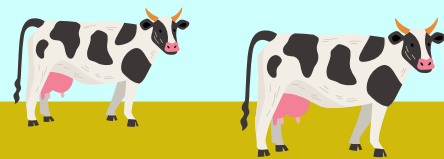
E!
Erandio
UDALA
AYUNTAMIENTO

Saco de
JUEGOS
Más allá del juego

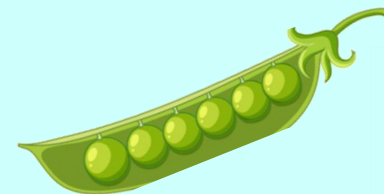
PROBAK

Laboreen elkarteak

Jakin ezazu zein landare diren onak eta zeintzuk ez.
Asmatu bikote bakoitzaren zenbakia giltzarrapoa irekitzeko.

Elkartze-sistemak frogatzen du landareek elkarrekin lan egin dezaketela baratze-ekosistema batean, hazkunde osasungarriagoa eta produktibitate handiagoa lortzeko.

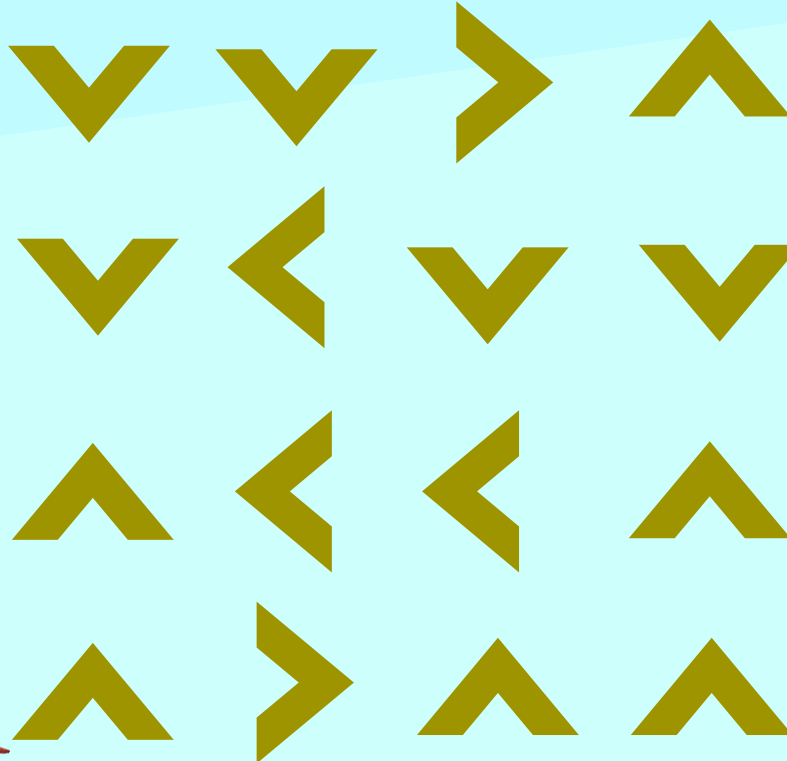
Intsektuak

Jarraitu geziei intsektuak baratzera nola doazen jakiteko. Hara iristean, giltzarrapo hori irekitzen duten **4 zenbakiak aurkituko dituzu.**

Intsektu hotela

baratzeari laguntzen dioten intsektuak erakartzeko, polinizatzeko, izurriak kentzeko eta lurra aireztatzeko.

Berotegia

Hemen, barazkiak azkarrago hazten dira tenperatura konstantea delako, hezetasun handiagoa dagoelako eta barruan bero handiagoa egiten duelako.

Barazkiak

1.

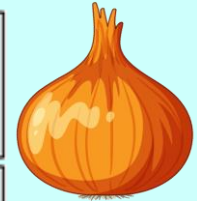
Asmatu sinbolo hauen atzean ezkutuan dagoen mezua!

5.

2.

6.

3.

7.

4.

8.

Bazenekien barazki batzuek zaporea alda dezaketela lantzen diren urte-sasojaren arabera? Jasotzen duten eguzki-argiaren kantitateagatik da!

Barazkiak landatzen

Baratzean hiru modutan landatu ditzakezu barazkiak, ondo hazten direla ziurtatzeko. **Aurkitu maiatzan landatzen eta azaroan jasotzen den barazkiaren izena eta ur gehien behar duena.**

Hazitegia

Lurraren temperatura eta hezetasuna hobeto kontrolatzeko.

Birlandatzea

Landareak hazitegitik ateratzen direnean, edo txikiak erosten direnean lurlean jartzeko.

Lurrean

Hazia zuzenean baratzean landatzen ahal denean.

Barazkiren bat landatzen duzunean, gogoratu haien artean tarte bat uztea, sustraiak ondo haz daitezzen.

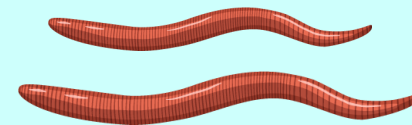
Konposta

Konposta landareak hazten diren lurzorua aberasteko eta hobeto hazteko erabiltzen da. Aurkitu zerekin egiten den, eta **batu zenbakiak** proba honetako giltzarrapoaren gakoa lortzeko.

Osagaiak

Konposta ez da edozein elementurekin egiten. Asmatu mezu bitxi honetan zerekin egiten den. Zelofan gorria erabili.

Zizareak

Bada zizare mota bat, konposta egiteko erabiltzen diren elementuak deskonposatzen dituena. Bilatu zizarea pistetan.

Errezeta

Deskonposatu beharreko materia nahastu, zizareak lan egiten utzi, noizean behin materia aireztatu, eta hainbat hilabetez utzi.

Baserriko animaliak

Baserriko animalia askok harrituko zaituzte haien bitxikeriak ezagutzen badituzu.
Aurkitu **animalia horien 8 koloreak** giltzarrapo hau irekitzeko.

Begira nola lotan dagoen oiloa edo oilarra goialdean!
Zergatik egiten du?

Ba al zenekien gizakiaren konpainia bikaina izan direla urte askotan?

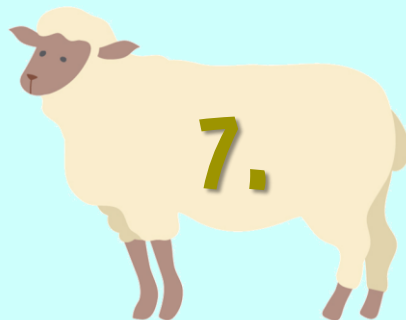
Zergatik elikagai batzuk bilatzeko erabiltzen dituzte?

Digestio aparatua berezia omen dute, zergatik ote?

Joan etorriko bidai luzeak egiten dituzte...zergatik izango da?

Badakizu bere ilea produktu asko egiteko erabiltzen direla?

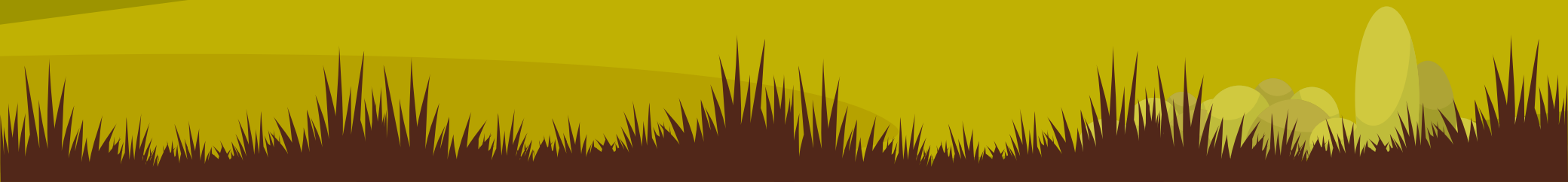
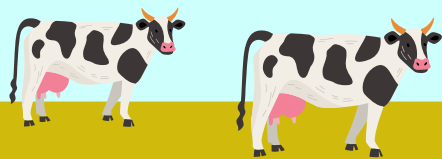
Imajina dezakezu zenbat salto egin dezakeen?

Bere burua kolore desberdinetakoak izan ahal dira, asmatu al dezakezu zergatik?

PISTAK

Laboreen elkarteak

Aukeratu sinboloak duen zenbakia, elkarte onuragarria bada, edo sinboloa, elkarte kaltegarria bada.

6 3

Tomateak eta patatak espezie berekoak dira; beraz, izurri eta gaixotasun berberak izan ditzakete.

9 0

Tipulek azenarioei kalte egiten dieten intsektu batzuk uxatzen dituzte.

4 5

Albahakak tomateei eraso egiten dieten intsektuak uxatzen lagun dezake, baita zaporea hobetzen ere.

8 7

Pepinoak mildiú polboreoarekiko sentiberak dira, eta horrek ere marrubiak kaltetu ditzake.

1 5

Tipulek eragina izan dezakete ilarren hazkuntzan eta haien errendimendua murriztu dezakete.

3 2

Artoak itzala eta euskarria ematen ditu pepinoek gora egin dezaten.

Laboreen elkarteak landare-mota ugari biltzen ditu, eta horrek intsektu onuragarri eta polinizatzaileak erakartzen ditu, lurzorua osasun handiagoa sustatuz.

Intsektuak

Hegan eta polinizatu

Lore batetik bestera joaten dira lore ar eta emeen polena eramaten, fruituak atera daitezten

Arakatu eta aireztatu

Lurrean arakatzean, aireztatu egiten dute.

Hori ona da sustraientzat. Luzeak dira eta ez dute hankarik.

1	7	1	9	3
2	1	8	7	2
3	7	1	5	1
6	2	4	9	8

Sustraiei lagundu

Espezie batzuek lurreko izurriteak jaten dituzte sustraiei laguntzeko. Gehiengoa beltzak dira.

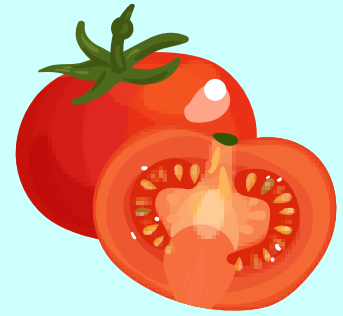
Izurriteak gabetu

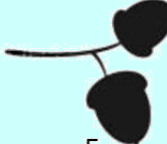

Landare batzuentzat kaltegarriak diren zorriak eta bestelako intsektuak jaten dituzte. Gorriak dira eta puntu beltzak dituzte.

Barazkiak

Saco de
JUEGOS
Más allá del juego

 A	 B	 C	 D	 E
 F	 G	 H	 I	 J
 K	 L	 M	 N	 O
 P	 Q	 R	 S	 T
 U	 V	 W	 X	 Y
 Z		 ,	 ,	 Saco de JUEGOS Más allá del juego

Barazkiak

Tomatea

Tomatea, berez, fruta bat da, jateko moduko aleak haziak dituelako.

Uraza

Urazaren %95 ura da. Mota bati erromatar deitzen zaio, erromatarren gogokoena zelako.

Azenarioa

Betakarotenoa dute zure begiek ongi funtziona dezaten laguntzen duena, eta ilunpean hobeto ikusten uzten dizuna.

Berenjena

Kameleoiak bezalakoak dira, kolorea alda dezaketelako. Hazten direnean berdeak, baina helduta daudenean, morez eta beltzez bihurtzen dira!

Kalabazina

Erditik ebakitzen duzunean, bere bihotza nabari dezakezu, barruan hazi txiki asko baititu!

Tipula

Moztean, nabaritu duzu zure begiak malko-jarioan hasten direla? Gas itxurako substantzia bat askatzen dutelako gertatzen da.

Baratxuria

Tipularen antzekoa da itxuraz, baina badu zerbait berezia: baratxuri-buru bakoitza "*baratxuriale*" piezaz beteta dago!

Brokolia

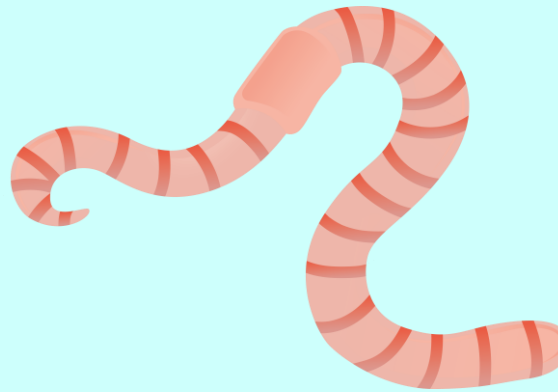
Brokolia baso baten antza du, eta laranja batek baino C bitamina gehiago du.

Zizare gorria

Ba al dakizu zer den onuragarria zizare gorriari jaten emateko eta jakia landareentzat deskonposatzeko?

Nortaz ari gara?

Leku altuetan lo egiten dute babesteko. Egunean arrautza bat jar dezakete. Gehien agintzen dutenek arrautzak non jarri eta janari onena aukeratzen dute. Arrek gandorra dute.

Buruaren zati bat kolorez alda daiteke, eta hainbat koloretakoa izan daiteke: urdina, zuria, gorria eta grisa. Kolore horiek erabiltzen dituzte beren egoera emozionala komunikatzeko.

Urarekiko maitasunagatik dira ezagunak. Animalia horietako asko migratzaileak dira, eta joan-etorriko bidaia ikusgarriak egiten dituzte ugalketa-eremuen eta negupasa-eremuen artean.

Askotan ugaltzen dira. Batzuek nahiago dute bakarrik egon eta beste batzuek konpainian. 3 metroko jauzia egin dezakete. Bere haragiak koipe gutxi du.

Urte askotan gizakientzako konpainia- eta lan-iturri izan dira, zeregin garrantzitsua izan baitute nekazaritzan, garraioan eta kargan. Memoria bikaina dute eta denbora luzez bideak gogoratzeko gai dira.

Artilea da animalia horietatik lortzen den produktua. Askotariko produktuak egiteko erabiltzen da, hala nola jantziak, mantak eta alfonbrak.

Usaimena oso zorrotza dute. Munduko leku batzuetan trufak bilatzeko erabiltzen dira, manjare delikatu horiek askatzen dituzten konposatu kimikoak detektatzeko gaitasuna baitute.

Digestio-sistema berezia dute, lau urdail dituztelako. Kultura batzuetan sakratutzat hartzen dira, erlijio hinduan, emankortasunaren sinboloa da, eta begirunez tratatzen dira.